

Νονοί, της Ελλάδος νονοί

Ο ΕΡΝΕΣΤΟ Σάμπατο έλεγε σε μια διάλεξη κάποτε ότι οι ωραίες ιστορίες κυκλοφορούν ανάμεσά μας, απλώς παραμένουν αθέατες για τα μη εκπαιδευμένα μάτια. Τον πίστεψα λοιπόν κι εκπαιδευτήκα να τις ξετρυπώνω τις ιστορίες, να τις ξεσκονίζω απ' την αρχική τους συνθήκη και να τις ξαναβάζω στην κυκλοφορία με άλλα ρούχα. Μερικές ιστορίες άλλωστε οφείλεις να τις μοιράζεσαι, είναι κοινό κτήμα της ανθρωπότητας. Την ιστορία του φίλου μου του Μ. λόγου χάριν.

Λοιπόν. Ο Μ. πέρασε σαν όλο τον κόσμο σε μια σχολή που κατά βάθος δε γούσταρε, την τελείωσε, και ύστερα, σαν όλο τον κόσμο επίσης, κάθισε και σκέφτηκε τι στο καλό να κάνει για να μη γίνει ό,τι σπούδασε. Άλλη δεξιότητα δεν είχε, πολλά λεφτά δεν είχε, είχε όμως αγχωμένο πατέρα που αγωνιούσε για το άδηλο μέλλον του γιου. Αυτός έβαλε τα λίγα λεφτά που είχε στην

μπάντα για μια ώρα δύσκολη – και ποια ώρα είναι δυσκολότερη απ’ αυτήν που ορίζει το μέλλον του μοναχογιού; Έτσι ο Μ. άνοιξε μπαρ, ενώ δεν ήξερε όχι μόνο τους νόμους της νύχτας, αλλά ούτε καν τη συνταγή της μαργαρίτας-φράουλα. Μετ’ ου πολύ ο Μ. έμαθε να φτιάχνει άπαιχτες μαργαρίτες. Με τα πολλά άρχισαν ευτυχώς να εμφανίζονται και οι πελάτες.

Δυστυχώς μαζί με τους πελάτες εμφανίστηκε και ο... νονός. Ένας τυπάκος μυστήριος, που μπήκε στο μαγαζί ένα απόγευμα και ζήτησε από τον κατάπληκτο Μ. ένα σεβαστό ποσό μηνιαίως για να τον... προστατεύει. «Από ποιον;» ρώτησε ο γεννημένος χτες Μ. «Από μένα», απάντησε ρεαλιστικά ο νονός. Δεν ήξερε ο Μ., αλλά ρώτησε κι έμαθε. Αν δε δώσεις, θα βρεις το μαγαζί σου βομβαρδισμένο ένα πρωί. Αποφάσισε λοιπόν να τα δίνει τα μηνιαία («ασφάλιστρα»).

Καιρό μετά συναντηθήκαμε σ’ ένα τραπέζι. Εννοείται τον ρώτησα αμέσως τι έγινε με τον νονό. Φούντωσε ο Μ., ήρεμος άνθρωπος κανονικά. Άρχισε να βρίζει. Απόρησα. Δεν είχε ακόμα εγκλιματιστεί; «Τι να εγκλιματιστώ, που θα εγκληματήσω», μου απάντησε. «Τα λεφτά είναι πολλά;» υπέθεσα. «Όχι, δεν είναι τα λεφτά», μου εξηγεί ηθικά αποκαμωμένος ο Μ. «Αυτά τα δίνω, τελείωσε, το πήρα απόφαση αφού είμαι στο έλεός τους. Αυτό που με δαιμονίζει είναι άλλο. Ο τύπος έρχε-

ται κάθε μήνα για την είσπραξη. Δε θέλει όμως να τα παίρνει απλώς και να φεύγει. Απαιτεί να τον κερνάω και ποτό. Χαλάλι και το ποτό. Να το πιει και να πάει στο καλό. Έλα όμως που θέλει και κουβεντούλα από πάνω!» Σ' αυτό το σημείο η απορία μου κορυφώθηκε. Αφού δεν τον πείραζε τον Μ. να τα ακουμπάει στον εκβιαστή, να τον κερνάει και ποτά, γιατί γίνεται τούρκος με την αθώα κουβεντούλα; «Γιατί δεν είναι καθόλου αθώα!» ούρλιαξε σχεδόν ο Μ. στ' αφτί μου. «Ξέρεις τι μου λέει κάθε φορά ο μυστήριος τσεπώνοντας τα μαύρα λεφτά; “Σε τι κράτος ζούμε, ρε φίλε; Μπουρδέλο! Πας στην εφορία και σ' τ' αρπάζουνε. Πας στην Πολεοδομία κι αν δεν πέσει λάδωμα δεν κουνιέται φύλλο. Έτσι μου 'ρχεται να τα βρογνήξω και να φύγω απ' αυτή την κωλοχώρα...”»

Έσκασα στα γέλια – παρά το γεγονός ότι ο φουκαράς ο Μ. ενθυμούμενος τις συνομιλίες με τον νονό είχε ξαναγίνει τούρμπο. Του ζήτησα συγγνώμη και τον ευχαρίστησα ενθουσιασμένη. Με την τραγελαφική ιστορία του εικονογράφησε άθελά του την ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας – ή μάλλον την ιστορία των νεοελληνικών ηθών στις αρχές του 21ου αιώνα. Αυτοί είμαστε, σύντροφοι: πρωτοξαδέρφια του νονού – κάνουμε απλώς πιο παρουσιάσιμα επαγγέλματα. Κατά βάθος όμως παρμένουμε σαν τα μούτρα του, διχασμένοι. Τη μια στιγμή δόκτορες Τζέκυλ, οπαδοί του νόμου και της τάξης,

απαιτητικοί πολίτες, διαμαρτυρόμενοι για τα φακελάκια, τα σκουπίδια, τα ριάλιτι, τη διαφθορά της πολιτικής. Την επόμενη στιγμή μίστερ Χάυντ, που πετάει τα σκουπίδια του στον δρόμο, ζητάει φακελάκι από τους πελάτες του, φτύνει τη νομιμότητα και πίνει νερό στο όνομα του Μάκη Ψωμιάδη.

Και στα άλλα κράτη κατοικοεδρεύουν οι δύο αυτές κατηγορίες, δεν είναι δα και καμιά πρωτοτυπία. Υπάρχουν οι πολίτες που σέβονται τους κανόνες, οπότε δικαίως απαιτούν να λειτουργήσει το κοινωνικό συμβόλαιο. Υπάρχουν βεβαίως και τα τέκνα του ημικόσμου, που φτύνουν, παρανομούν, εκβιάζουν και τρέφονται απ' τις σάρκες των άλλων. Η nouveauté η δική μας είναι όμως ότι οι δύο κατηγορίες κυκλοφορούν σε συσκευασία δύο σε ένα. Ή όπως έλεγε κι ένα ωραίο τραγουδάκι, ότι καταφέρνουμε να είμαστε μαζί («το πουλί κι ο κυνηγός»).